TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ TAM KỲ** **TỈNH QUẢNG NAM** **-------**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** **----------**
Số: 64/2024/QĐST-VDS	*Tam Kỳ, ngày 21 tháng 3 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ TAM KỲ, TỈNH QUẢNG NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đinh Thị Huỳnh Lý

Thư ký phiên họp: Bà Trịnh Thị Thu Diễm - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Trần Anh Vân - Kiểm sát viên.

Ngày 21 tháng 3 năm 2024 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 289/2023/TLST-VDS ngày 18 tháng 12 năm 2023 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo quyết định mở phiên họp số: 24/2024/QĐST-VDS ngày 15 tháng 3 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Phạm T, sinh năm 1966. Địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Phạm M, sinh năm 1961. Địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Vắng mặt.

2. Bà Phạm Thị H. Sinh năm 1954. Địa chỉ: khối phố 2, phường A, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

3. Bà Phạm Thị B, sinh năm 1957. Địa chỉ: Số nhà 2X đường L, tổ 7, Khối phố X, phường T, thành phố Hội An, tỉnh Quảng Nam.

4. Ông Phạm T2, sinh năm 1965; Địa chỉ: Số 34 đường L, Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

5. Ông Phạm T3, sinh năm 1970. Địa chỉ: Tổ 20, phường H, quận L, thành phố Đà Nẵng.

Bà Phạm Thị H, bà Phạm Thị B, ông Phạm T2, ông Phạm T3 ủy quyền cho ông Phạm T tham gia tố tụng.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

- Theo đơn yêu cầu, lời khai tại phiên họp ông Phạm T trình bày: Em ruột ông là ông Phạm M bị tai biến nặng, mất khả năng tự chăm sóc bản thân, đã được Nhà nước cấp Giấy khuyết tật đặc biệt nặng. Bên cạnh đó cũng không có khả năng suy nghĩ thấu đáo, phán xét tình hình một cách khách quan. Nay gia đình ông có một số việc liên quan đến ông Phạm M nên ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm M mất năng lực hành vi dân sự.

- Trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Phạm Thị H, bà Phạm Thị B, ông Phạm T2, ông Phạm T3 thống nhất với yêu cầu của ông Phạm T về việc ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm M mất năng lực hành vi dân sự và thống nhất cử ông Phạm T làm người giám hộ cho ông Phạm M.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Tam Kỳ phát biểu quan điểm: Từ khi thụ lý cho đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự và kết luận giám định Pháp y tâm thần đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Phạm T về việc tuyên bố ông Phạm M mất năng lực hành vi dân sự và cử ông Phạm T làm người giám hộ cho ông Phạm M.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Tam Kỳ nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án:

Ông Phạm T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm M, sinh năm 1961; địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, xác định đây là yêu cầu *"Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

[2] Về nội dung yêu cầu Tòa án giải quyết:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Phạm T và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Ông Phạm M, sinh năm 1961 đến năm 1986 thì bình thường nhưng trong năm 1986 thì bắt đầu có biểu hiện bất thường: đêm ít ngủ, nói nhảm một mình, đập phá đồ đạc trong nhà; do không điều trị gì nên bệnh tình ngày càng nặng. Tháng 02/2022 ông Phạm M bị tai biến mạch máu não, không nói được, liệt ½ người, có châm cứu nhưng vẫn đi lại khó khăn. Ngày 07/12/2023 đi khám tại Bệnh viện tâm thần Quảng Nam, được chẩn đoán "Sa sút trí tuệ/Tai biến mạch máu não". Ngày 23/6/2023 ông Phạm M được Ủy ban nhân dân phường T cấp Giấy xác nhận khuyết tật số hiệu: 20353000222, dạng khuyết tật: trí tuệ; mức độ đặc biệt nặng. Do đó, ông Phạm T yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Phạm M mất năng lực hành vi dân sự để thực hiện các thủ tục pháp lý liên quan đến quyền và nghĩa vụ của ông Phạm M.

Theo khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: "Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm

chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần"

Kết luận giám định Pháp y tâm thần số 361/KLGĐ ngày 01/3/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Miền Trung đối với ông Phạm M thể hiện:

- Về y học: Mất trí mạch máu khởi phát cấp (F01.0)/Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3).

- Về năng lực hành vi dân sự: mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Như vậy, ông Phạm T yêu cầu tuyên bố ông Phạm M mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở;

Về đối tượng được giám hộ: Ông Phạm M là người được giám hộ theo quy định tại điểm c khoản 1 Điều 47 Bộ luật dân sự năm 2015.

Về việc chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ cho ông Phạm M: Ông Phạm M hiện nay không có vợ, con; cha mẹ ông M đều đã chết; các đương sự đều khẳng định ông Phạm T có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, không bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc là người bị kết án nhưng chưa được xóa án tích về một trong các tội cố ý xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản của người khác, đủ tư cách đạo đức, điều kiện cần thiết để thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ và thống nhất để cho ông Phạm T làm người giám hộ của ông Phạm M và ông Phạm T đồng ý làm người giám hộ cho ông Phạm M là đảm bảo theo quy định tại Điều 53 Bộ luật dân sự.

Do đó, Tòa án có đủ căn cứ chỉ định ông Phạm T, sinh năm 1966; địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam, số Căn cước công dân: 049xxx (em ruột ông Phạm M) làm người giám hộ cho ông Phạm M, sinh năm 1961; địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam là có cơ sở theo quy định tại khoản 1 Điều 46, Điều 49; Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015.

Quyền và nghĩa vụ, quản lý tài sản của người giám hộ ông Phạm M được thực hiện theo các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015. Việc thay đổi người giám hộ, chuyển giao người giám hộ, chấm dứt việc giám hộ được thực hiện theo Điều 60, 61, 62 Bộ luật dân sự năm 2015.

[3] Về lệ phí: ông Phạm T phải chịu 300.000đồng;

[4] Về chi phí tố tụng: Chi phí giám định là 1.233.750 đồng ông Phạm T tự nguyện nhận nộp, ông T đã nộp đủ theo Phiếu thu lập ngày 06/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Miền Trung.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 46; điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 49;

Điều 53; Điều 54; Điều 57, 58, 59, 60, 61, 62 Bộ luật dân sự năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Phạm T về việc: *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* đối với ông Phạm M, sinh năm 1961. Địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam

2. Chỉ định ông Phạm T, sinh năm 1966; địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam, số Căn cước công dân: 049xxxx (em ruột ông Phạm M) làm người giám hộ cho ông Phạm M, sinh năm 1961; địa chỉ: Khối phố X, phường T, thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

Quyền và nghĩa vụ, quản lý tài sản của người giám hộ ông Phạm M và việc thay đổi người giám hộ, chuyển giao người giám hộ, chấm dứt việc giám hộ được thực hiện theo quy định của Bộ luật dân sự năm 2015.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: ông Phạm T phải chịu 300.000đồng được tính trừ vào tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai thu số 000xxx ngày 18/12/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam.

4. Về chi phí tố tụng: Chi phí giám định là 1.233.800 đồng ông Phạm T tự nguyện nhận nộp, ông T đã nộp đủ theo Phiếu thu lập ngày 22/02/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần Khu vực Miền Trung.

5. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định; Viện kiểm sát nhân dân thành phố Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Nam có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- *Toà án tỉnh Quảng Nam;*
- *VKS thành phố Tam Kỳ, tỉnh;*
- *Chi cục thi hành án DS thành phố;*
- *Các đương sự;*
- *Lưu hồ sơ việc dân sự*

THẨM PHÁN

Đinh Thị Huỳnh Lý